

77 584008

Abdülmecid
Efendi'nin
kızı,
Dürrüşehvar
Sultan.

Halife'nin başı açık kadınları

■ Osmanlı İmparatorluğu'nun son veliahtı Abdülmecid Efendi'nin yaptığı tablolar, Dolmabahçe Sarayı'nda sergilenmeye başladı.

■ Cumhuriyet Hükümeti'nin seçtiği son halife, kızı Dürrüşehvar Sultan'ı ve saray kadınlarını tuvale

başları açık yansıtmış. ■ 22. sayfada

■ Sefa ÖZKAYA

Kızı gecelikli, oğlu şortlu

Abdülmecid Efendi'nin halife olarak dini bir görevi vardı. Ancak yağlıboya tablolarından birine kızı Dürrüşehvar Sultan'ı bir gecelikle yansıtmıştı. Bir

diğerinde kızı dizinin üzerinde bir etekle görülüyor. Oğlu Ömer Faruk ise çok o dönemin çok modern şortlu, ceketli bir kıyafetiyle tabloda yerini almış.

Halife'nin mesajı

Cumhuriyet hükümetinin seçtiği son Halife Abdülmecid Efendi, yağlıboya tablolarına kızını ve saray kadınlarını son derece modern ve başları açık olarak yansıtmış. Avrupa'yı yakından izleyen Abdülmecid Efendi'nin Dolmabahçe Sarayı'ndaki sergisinde doğa tabloları da yer alıyor.

TÜRBAN tartışmaları sürerken son Halife Abdülmecid Efendi'nin saray kadınlarının ve kızının başlarını açık olarak resmettiği ortaya çıktı. Osmanlı İmparatorluğu'nun son veliahtı. Cumhuriyet hükümetinin seçtiği son Halife Abdülmecid Efendi'nin yaptığı yağlıboya tablolar, ilk kez Dolmabahçe Sarayı'nda sergilenmeye başladı. İslam dünyasının son halifesi Abdülmecid Efendi, kızı Dürrüşehvar Sultan'ı, eşi Şehsuvar Kadın Efendi'yi ve saray kadınlarını tuvale başları açık yansıtmış. Abdülmecid Efendi, bir resimde de kızı Dürrüşehvar Sultan'ı dizlerinin üzerinde bir elbiseyle ve gecelikle çizmiş.

Halifenin 10 görevi

İslam devletinin başkanlığı demek olan hilafetin başı olan Halifenin görevleri şunlar:

- 1 İslam dinini muhafaza ve neşr.
- 2 Yargı gücünü kullanmak ve kullandırmak.
- 3 Emniyet ve asayişin temin.
- 4 Cezaları infaz.
- 5 Ülkeyi koruma.
- 6 Cihad ilanı ve icrası.
- 7 Devlet gelirlerini tahsil.
- 8 Devlet harcamalarını tanzim.
- 9 Kamu görevlilerini tayin.
- 10 İdareyi kontrol.

himayesine aldı. Sami Paşa'dan ve Sultan 2'nci Abdülhamid'in saray ressamı Zonaro'dan ders alan Abdülmecid Efendi, resim yeteneği sayesinde Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'nin fahri başkanlığını da yaptı. Abdülmecid Efendi, çoğu hane-dan mensubunun hobi olarak ilgilendiği resim alanında profesyonellerle yarışacak başarılı çalışmalarına imza attı. Sergide 32 yağlıboya tablo yer alı-

yor. Abdülmecid Efendi'nin 12 eserinin onarımı da Dolmabahçe Sarayı'nda devam ediyor. Biniciliğe olan merakı nedeniyle at ve doğa tabloları da çizen Abdülmecid Efendi'nin tablolarının ağırlıklı konusu insanlar.

Hilafetin kaldırılmasıyla yurt dışında yaşamak zorunda kalan ve 1944'de ölen Abdülmecid Efendi'nin resim sergisi Dolmabahçe Sarayı Camlı Köşk Sanat Galerisi'nde mart ayının sonuna kadar gezilebilecek.

Sefa ÖZKAYA İSTANBUL

Amcasının tahttan indirilişi

OSMANLI tahtında 33 yıl hüküm süren 2'nci Abdülhamid'in himayesinde yetişen Abdülmecid Efendi, 2'nci Meşrutiyet sonrası

amcasının 'tahttan hal edilmesini' de tuvale dökmüş. 1909'da gerçekleşen olay sırasında Feriye Köşkü'nde kalan Abdülmecid Efendi, amcasına tahttan feragat

etmesini ileten 5 kişinin fotoğraflarını olayın geçtiği Yıldız Sarayı'nda çekmiş. Daha sonra amcasının görüntüsünü ekleyerek tarihi tabloyu yaratmış.

İlk Türkçe hutbeyi okuttu

DOLMABAĞÇE Sarayı'nda 17 yıldır araştırmacı olarak çalışan Osmanlıca eğitimci Cengiz Göncü, iyi bir eğitim alan Abdülmecid Efendi'nin dinin bağnazlıklarına takılmadığını belirterek, "O İslam'ı doğru yorumlamış. Okuyan insan hurafelere inanmaz. Abdülmecid Efendi, 20'nci Yüzyıl başında yaptığı resimlerle İslamiyet'e yeni bir bakış açısı getirmiş. Görünüyor ki günümüzdeki bazı kişilerden daha aydınlanmacı birisiymiş" dedi.

Göncü, 19 Kasım 1922-3 Mart 1924 tarihlerinde halifelik yapan Abdülmecid Efendi'nin sanatı ve kişiliği hakkında şunları söyledi:

"Abdülmecid Efendi modern hilafetin ilk ve son temsilcisidir. Aldığı çok iyi eğitimle, sanat ve müzikteki başarılı çalışmalarını pozitif aklı kullanarak halifeliğinde de göstermiştir. İlk Türkçe hutbeyi okutan Abdülmecid Efendi, her zaman desteklediği Ankara Hükümeti'nin başta Atatürk olmak üzere tüm yöneticilerinin yer aldığı ve kendisinin bulunduğu resmi odasının duvarından indirmemiştir. Türkiye Cumhuriyeti, her ne kadar hilafeti kaldırmış olsa bile Atatürk bu tabloyu Dolmabahçe Sarayı'ndaki odasına asmaktan çekinmemiştir. Abdülmecid Efendi'nin 10 bini aşkın kitabının bulunduğu kütüphaneyi kullanan Atatürk, kitaba olan saygısından kitapların yerini değiştirmemiş. Bu kütüphaneyi kurup bu kadar kitap okuyan Abdülmecid Efendi'nin halife bile olsa bağnaz olması imkansızdır."

(Murat Bardakçı arşivinden)

Nice'de sürgünde

HALİFE Abdülmecid Efendi, 1929 yılında Fransa'nın Nice kentinde sürgünde yaşadığı sırada kızı ve torunlarıyla birlikte. Arkasında kızı Dürrüşehvar Sultan, solunda Neslişah, önde Hanzade ve kucağında Necla Sultan.

32'nci Osmanlı Padişahı Abdülaziz'in oğlu olan Abdülmecid Efendi, sarayda aldığı iyi eğitimle Avrupa'daki gelişmeleri yakından öğrendi. 8 yaşında babası Abdülaziz'i yitiren Abdülmecid Efendi'yi amcası 2'nci Abdülhamid

Arınc sergiyi Halife'nin torunuyla açtı

Dolmabahçe Sarayı'ndaki sergiyi TBMM Başkanı Bülent Arınc, Abdülmecid Efendi'nin torunu Neslişah Sultan'la birlikte açtı.

Yıl: 55 Sayı: 20090 Hürriyet 29 Ocak 2004 PERŞEMBE

Sahibi Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.'yi temsilen Doğan Yayın Holding A.Ş. adına Aydın DOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul ÖZKÖK İcra Kurulu Başkanı Vuslat DOĞAN SABANCI

Yayın Danışmanı Doğan HIZLAN Yayın Koordinatörü Fikret ERCAN

Haber Koordinatörü Enis BERBEROĞLU

Yazışçileri Müdürleri Editörler Tufan TÜRENÇ Erol TÜREGÜN Doğan SATMIŞ Doğaner GÖNER Arif DİZDAROĞLU Neyyire ÖZKAN Sefa KAPLAN Emre İSKEÇELİ Serdar DEVRİM Nejat SEÇEN Tarık DEVRİM

Mali İşler Grup Başkanı Ahmet TOKSOY Reklam Grup Başkanı Ayşe SÖZERİ CEMAL

Reklam Grup Koordinatörü Tamer İÇTEN Reklam Koordinatörleri Gönül BİRKİYE Hakan ÖNEN Altuğ ACAR Reklam Teknik Müdürü Etem ULUTAŞ

DHA Genel Müdürü: Uğur CEBECİ Sorumlu Müdür: Hasan KILIÇ Haber Müdürü: Reha ÖZ Dış Haberler Müdürü: Ayşe ÖZEK KARASU Ekonomi Müdürü: Vahap MÜNİYAR Spor Sorumlu Müdürü: Esat YILMAER Magazin Müdürü: Selim AKÇİN Görsel Yönetmen: Reha ERDOĞAN